

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

E-mail: jhpe@bm.dk, ceht@bm.dk, cki@bm.dk og bm@bm.dk

J-nr. 2022-1206

Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om lønmodtageres ret til fravær fra arbejde af særlige familiemæssige årsager, ligebehandlingsloven og barselsloven (Gennemførelse af orlovsdirektivets bestemmelser om omsorgsforlovs, afskedigelsesbeskyttelse, fleksible arbejdsordninger, bevisbyrderegler mv.)

Danske Patienter takker for muligheden for at kommentere på det fremsendte materiale, hvor rammerne for implementering af EU' orlovsdirektiv i dansk ret bliver foreslået.

Danske Patienter er optaget af, at pårørende til mennesker med en kronisk, alvorlig eller langvarig sygdom har de bedst mulige betingelser for at leve et liv, hvor deres sociale, helbredsmæssige og økonomiske forhold bliver påvirket mindst muligt af deres rolle som pårørende. Undersøgelser peger dog på, at det ikke er tilfældet i dag. Mange pårørende får fysiske eller psykiske belastninger af at være i rollen som pårørende, og det kan være svært at opretholde en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Derfor er vi glade for, at man med EU-direktivet søger at fremme pårørendes tilknytning til arbejdsmarkedet ved at give lønmodtagere ret til fem dages omsorgsforlovs årligt. Vi mener dog, at direktivet med det fremsendte lovforslag på en række punkter vil blive implementeret for snævert til for alvor at komme pårørende til gavn.

Personkredsen

Det fremgår af lovforslaget, at retten til omsorgsforlovs skal gælde familiemedlemmer eller personer i samme husstand. Vi mener, at denne forståelse af pårørende er for snæver i forhold til de danske familie- og samfundsstrukturer. Her kan både patient og pårørende opleve en nær og familierelation, selvom der ikke er et egentligt familiemæssigt bånd. På samme måde vil det være sjældent, at svigerforældre og (voksne) stedbørn – der i høringsmaterialet nævnes som en potentiel del af personkredsen – deler husstand med den sygdomsramte nærtstående.

Derfor opfordrer vi til, at man i stedet anvender samme definition som i Servicelovens § 118, hvor også "[...] andre med en meget tæt relation uden slægtsrelation" ses som relevante omsorgspersoner.

Dette er også i tråd med Sundhedsstyrelsens anbefalinger til sundhedspersoners møde med pårørende til alvorligt syge (2012), hvor det fremgår, at det er patienten selv der definerer, hvem der er nærmeste pårørende.

Dato:
21. marts 2022

Danske Patienter
Kompagnistræde 22, 1. sal
1208 København K

Tlf.: 33 41 47 60

www.danskepatienter.dk

E-mail:
jk@danskepatienter.dk

Cvr-nr: 31812976

Side 1/1

Afholdelse af omsorgsdage

Med lovforslaget gives der mulighed for at afholde de fem omsorgsdage i en samlet periode eller som enkelte dage.

Side 2/3

Vi opfordrer til en øget fleksibilitet i ordningen, som vil gøre det muligt også at afholde halve omsorgsdage. Ledsagelse til en undersøgelse eller samtale vil sjældent tage så lang tid, at der er behov for at bruge en hel arbejdsdag. Mulighed for mere fleksibel afvikling af omsorgsloven vil både komme lønmodtager og arbejdsgiver til gode.

Alvorlig helbredsmæssig tilstand

Det er op til det enkelte medlemsland at definere "alvorlig helbredsmæssig tilstand", og det foreslås, at det ikke er alle helbredsmæssige tilstande, der vil kunne berettige til omsorgslov. Samtidig fremgår det, at det vil bero på en konkret vurdering, om betingelserne for "alvorlig helbredsmæssig tilstand" er opfyldt.

Vi har forståelse for, at ikke alle helbredsmæssige tilstande vil berettige til omsorgslov, og vi er samtidig glade for, at der med lovforslaget ikke følger en udtømmende liste over tilstande, som kan berettige til omsorgslov.

Vi opfordrer til, at man i efterlevelsen af lovforslaget, bl.a. på arbejdspladser, er opmærksom på, at mange sygdomme og potentielle diagnoser kan være svære at forholde sig til – og dermed alvorlige – for både patienten og de pårørende. Derfor bør man have en relativt bred fortolkning af sygdomskriteriet for øje.

Dokumentation

Det foreslås, at anvendelsen af omsorgslov begrænses til situationer, hvor den pårørende kan dokumentere at skulle yde omsorg eller støtte. Dokumentationen skal foreligge forud for afholdelsen af omsorgsloven, og det påhviler den enkelte pårørende at fremskaffe og evt. betale for relevant dokumentation.

Vi mener, at dette krav om dokumentation stiller helt urimelige krav til personer, som i forvejen står i en svær situation. Det er en tung og bureaukratisk løsning for både pårørende, arbejdsgiver og sundhedspersonalet.

Der kan desuden være udfordringer i forhold til, hvilke helbredsoplysninger til en ansats nærtstående, en arbejdsgiver kan få lov til at se (bl.a. GDPR), hvilken mulighed den pårørende har for at få adgang til lægelige oplysninger om deres nærmeste, og hvordan dokumentationskravene kan opfyldes i en akut/kritisk situation.

Derfor bør der arbejdes på at finde en mere fleksibel ordning for dokumentation af behovet for en omsorgsdag.

Økonomi

Afholdelsen af omsorgsorloven skal ifølge lovforslaget være selvbetalt. Selvbetalte omsorgsdage kan imidlertid have store økonomiske konsekvenser for nogle pårørende, og det kan komme til at betyde, at dagene ikke bliver brugt. Det vil medføre, at personer med alvorlige helbredsmæssige tilstande ikke får den omsorg og støtte, de har behov for – og som direktivet og lovforslaget har intentionen om at give dem.

Side 3/3

Danske Patienter mener derfor, at omsorgsorloven skal være arbejds giverbetalt eller at der alternativt indføres en kompensationsydelse.

Det skal fremhæves, at der i EU-direktivets bemærkninger er en klar opfordring til medlemslandene om at indføre løn eller anden ydelse i forbindelse med omsorgsdagene for at sikre, at pårørende har mulighed for at udnytte retten til omsorgslov.

Med venlig hilsen

Morten Freil
Direktør